

BISERICA ȘI ȘCOALA

REVISTĂ BISERICESCĂ, ȘCOLARĂ, LITERARĂ ȘI ECONOMICĂ.

ABONAMENTUL:

Pe un an _ _ _ _ _ 40 Lei.
Pe jumătate de an _ _ _ _ _ 20 Lei.

Apare odată în săptămână:
DUMINECA.

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA:
Arad, Strada EMINESCU Nr. 35.
Telefon pentru oraș și județ Nr. 266.

Politica și Vaticanul.

Congresul *Uniunii catolicilor maghiari*, ținut la Budapesta zilele trecute, are o însemnătate asupra căreia nu putem trece cu ușurință; acolo s'a desvăluit prima oară importanța pe care catolicismul și-a recăpătat-o în politica mondială, căci *prin glasul autorizat al arhiepiscopului armatei naționale maghiare, părintele Ștefan Gadravec*, aflăm că singurul punct de rezam al statelor învinse e catolicismul și că într'insul își pun aceste state toată nădejdea spre a-și recăpăta ce au pierdut în război. Deci catolicismul nu este numa o putere spirituală, ci și una politică; nu este numai o religie admirabil de bine organizată, dar și o puternică forță care se amestecă în chestiile lumesti, susținând aspirațiile unor popoare în contra altora, *P. S. Părinte ungar este foarte categoric în această privință când ne spune: Catolicismul este singura putere motrice a integrității ungare; câtă vreme croatul e catolic, Iugoslavia apare amenințată; câtă vreme slovacii și rutenii sunt catolici, Cehoslovacii nu pot dormi liniștiți.*

Chiar dacă nu știu vorbi ungrește, *câtă vreme sunt catolici, ei trebuie considerați ca unguri și sunt stâlpi ai integrității Ungariei.*

Prin aceste prețioase destăinuri făcute de un înalți prelat catolic, se deslușește — credem — tuturora ceea ce noi știam de mult că *cea mai formidabilă putere politică din lume e catolicismul*: căci pe nesimțite, prin stăpânirea sufletelor, orânduiește politica de pe continent. Dacă la un moment dat păruse că influența iscușitorilor diplomați dela Roma scăzuse, dela război încoace ea își recapătă încetul cu încetul toată puterea de acțiune și nu ne sfiim să spunem că politica externă a mai multor state mari stă su directă inspirație a Vaticanului.

Când lucrurile stau astfel, când ni se spune sus și tare că *Iugoslavia este amenințată în integritatea ei națională, câte vreme croații sunt catolici, deci în slujba altor interese decât ale statului lor, când de către un prelat catolic ni se afirmă că statul ceho-*

slovac nu poate fi liniștit, câtă vreme slovacii și rutenii sunt catolici, deci împinși la răsvrățire, nu avem noi deplină dreptate când neîncetat am spus că pentru țara noastră este o chestie națională primordială întărirea ortodoxismului, singura pavază a sufletului nostru în contra încălcărilor străine: nu aveam dreptate când respingeam cu îndărjire un proiect de concordat care ne lasă naționalicește fără apărare?

Am spus-o de atâtea ori, și cu cât temei se vede astăzi.

Intre noi și catolici *nu sunt numai chestii de dogme* ce ne despart, *sunt și interese mari naționale*; pentru noi problema se pune astfel: Sau vrem să trăim de sine stătători în granițele firești croite prin sângele eroilor și atunci *numai ortodoxi putem fi*: sau *nu mai suntem* și atunci putem fi de orice altă confesiune creștină.

Insă atunci s'o știm bine numai români nu vom mai fi.

Sfântul părinte ungar ne-a adus un mare serviciu descriindu-ne așa de bine rostul catolicismului în serviciul intereselor dușmane nouă, în cât nu credem că de rândul acesta va mai fi român să nu priceapă pericolul național de care suntem amenințați, nu credem că va fi român care să nu înțeleagă nevoia de a ne feri, sufletele de anumite influențe streine, căci să se știe bine, este mai ușor să lupți la hotare cu armate vrăjmașe, decât a-ți păzi căminul, sufletul copiilor tăi în contra unor anumite influențe conduse cu dibăcie, iscusință și talent.

Ortodoxismul român să se trezească, înalții erarhi să-și deaseama că pericolul este mai mare decât se crede, căci mișună agenți de tot soiul care exploatănd nemulțumirile fiecăruia caută să capete încrederea poporului nostru obosit și amărât de greutatea vieții.

Este deci nevoie ca preoții noștri să fie zilnic alături de popor, să-i aline suferințele, să-l îmbărbăteze. Neamul acesta are nevoie de o conducere morală, îi trebuie viață curată sufletească, nu mai poate trăi în haosul fără seamăn în care ne sbatem.

Să ne ferească Dumnezeu ca alți străini de noi să se apropie de sufletul mulțimei și să o amăgească, răpind încrederea. Atunci, într'adevăr ar fi un pericol.

Avem deci datoria să ne strângem rândurile, să uităm tot ce ne desparte, să facem zid pentru apărarea intereselor primordiale ale patriei.

Respectând credințele tuturor, dorind a trăi în frăție cu toți concetățenii noștri, cerem însă ca din religie să nu se facă o tainică acțiune politică după percepțiile sfântului părinte de la Budapesta, căci în cazul acela vom găsi în sufletele noastre, care, să se știe, stau de veghe, toată bărbăția spre a apăra un patrimoniu sfânt.

În fața altarului bisericii din Alba-Iulia ne-am legat iarăși cu toții printr'un jurământ sfânt să păstrăm de veci neștirbit, în fapte, în cugete, în simțiri tot ce strămoșii ne pregătise printr'un lung șir de lacrimi și suferințe și ceea ce martirii eroi ne-au făurit cu prețul vieții lor.

Universul.

Sărbarea încoronării și Episcopatul unit.

Estragem din articolul „Duminea Incoronării” scris de d. N. Jorga aprecierea făcută episcopatului gr. cat. român, cu privire la abținerea de-a intra în catedrala lor Incoronării, în 15 Oct. 1922.

Episcopul săsesc Teutsch, încins cu cordonul albastru al „Croanei României”, e la dreapta lângă Regele. Tot acolo un delegat al Patriarhiei constantinopolitane și, cu gluga-i neagră ascuțită, cu aspru-i costum de schivnic, un episcop armean. Rabinul Niemirower e lângă cei doi hogi, dintre cari unul, cu pronunțatul tip mongolic, poartă la turbanul alb dunga de fir și la gât gulerul, înflorit în aur care-l arată șef religios al soldaților noștri musulmani.

Și Biserica unită? Biserica blăjeană care timp de două veacuri întregi a luptat pentru izbăvirea neamului din robia a cărei sfărmară se serbează astăzi? Ea care prin scriitorii ei profeți a ținut înaintea nației stâlpul de foc prin care s'a îndreptat în cursul lungii ei rătăcirii prin pustie? Această Biserică a cărei legătură însăși cu vechea Romă a avut o singură îndreptărire: învierea amintirilor romane și întărirea noastră națională prin aceste amintiri?

Biserica lui Ioan Inochentie Micu, martir pentru neam, a lui Samuil Clain, lui Gheorghe Șincai și lui Petru Maior, chiar a lui Șuluț, frate în 1848 cu ortodoxul Șaguna, stă după ușă, înțelegeți: după ușă alături, cu nințul, un prieten de sigur, dar căruia

n'avem nimic a-i cere în numele ideii noastre naționale și alături și cu episcopul maghiar Majláth și cu clericii lui. Afară în privdor, ca să nu se spurce prin contactul cu ortodoxia care, religia atâtor milioane în România Unită, cutează a fi și a voi să rămâie Biserică de Stat. Un ordin dela Roma. o telegramă... Dar de când Papa poruncește în afaceri naționale unei Biserici care întâi e a noastră și apoi a lui, întrucât afară de recunoașterea dogmei și de dreptul numirilor și încă numai cu voia acestui Rege ofensat asifel? Și cum? nu s'a găsit unul care să frângă de genunchiu o cărjă care nu s'ar putea păstra fără a jigni Rege și Popor în momentul supremei concentrări naționale? Mult timp va apăsa asupra Bisericii unite amintirea acestei neiertate greșeli care tinde a o isola de inima neamului nostru care este una singură. O astfel de atitudine când nu era vorba de nimic confesional ar fi putut atrage și sancțiuni. Căci nici un Stat n'are datoria de a susține o Biserică în stare să-și ia în asemenea chestiuni directivă de aiurea.

Solemnitatea dela Alba-Iulia.

Sfințirea bisericii încoronării.

Dac'aș fi fost dintre ceice au căutat să tălmăcească însemnătatea zilei, în care s'a sfințit biserica neamului și a încoronării, aș fi început cu semnificativele cuvinte ce se cântă la Inviere: „Aceasta este ziua care a făcut-o Domnul, să ne bucurăm și să ne veselim într'însa”. Căci zi de mare bucurie a fost Duminea trecută, care a întrunit în glorioasa cetate a lui Mihai Viteazul pe reprezentanții bisericii ortodoxe din România întregită, pe ocârmuitorii statului și un însemnat număr de cetățeni.

Bălgradul îi aștepta, împodobit cu steagurile biruinții.

Par'că și cerul își mărise strălucirea seninului său — în ziua Luminii.

Sosirea în Alba-Iulia.

I. P. S. Sa mitropolitul *Nicolae* împreună cu P. S. Sa *Bartolomei* al Râmnicului și suita P. S. Lor au ajuns în Alba-Iulia Sâmbătă dim., la ora 9 a. m. La gară frumos pavoazată așteptau pe înalții oaspeți șefii tuturor autorităților civile și militare din localitate precum și un numeros și select public. Primarul Dr. *Sava* întâmpină pe înalții prelați cu o frumoasă cuvântare în care relevă însemnătatea actului venirii P. S. Lor în cetatea lui Mihai. Răspunde emoționat și plin de avânt I. P. S. Sa mitropolitul *Nicolae* și în atmosfera de însuflețire trezită de cuvintele lui, cei prezenți se îndreaptă spre oraș, la biserica noastră din Alba-Iulia oraș. Înalții prelați sânt primiți la ușa bisericii de prot. I. Teculescu cu frumoase cuvinte.

După sărutarea crucii și evangheliei I. P. S. Lor intră în biserică, unde se oficiază un scurt serviciu divin.

I. P. S. Sa mitropolitul Bașarabiei *Gurie* sosește la ora 11 iar P. S. Sa episcopul Clujului *Nicolae* la ora 3 fiind întâmpinați în acelaș mod solemn cu care au fost întâmpinați prelații sosiți dela Sibiu.

Întreg orașul a îmbrăcat haină de sărbătoare, stradele frumoase și pe fiecare casă e arborat mândrul nostru stindard național.

Autoritățile acestui oraș în frunte cu prefectul județului Dr. Velican și primarul Dr. Sava sânt neobosiți întru a face pregătirile necesare pentru praznicul mare al încoronării. Observ afișat apelul primarului D. Sava în care se spune, că cu ocaziunea celei mai mari sărbători a neamului românesc, cu ocaziunea Încoronării Suveranilor noștri a I Rege al României Mari, sânt datorți a-și arăta toată dragostea față de acest măreț act și că sânt demni de a fi cetățenii istoricului oraș de Încoronare Alba-Iulia, prin aceea, că față de oaspeții cei vom avea din acest prilej, ne vom arăta cu cea mai mare dragoste și bunăvoință.

Este deja în oraș șeful siguranței din București Dl Romul Voinescu și șeful siguranței din Arad dl Ovidiu Gritta fiul acestor locuri istorice, fost primul căpitan după unire în Alba-Iulia.

Recepțiunea.

La ora 11 a. m. au avut loc recepțiunile în sala primăriei. S'au prezentat înaintea I. P. S. Sale mitropolitului *Nicolae*, fiind de față și I. P. S. Sa arhiepiscopul *Gurie* și P. S. Sa episcopul *Bartolomei*, întâi preoțimea bisericii ortodoxe condusă de preotul Băieșan accentuând bucuria bisericii noastre de a avea în fruntea ei în aceste timpuri istorice pe I. P. S. Sa mitropolitul *Nicolae*, omul doririlor și aspirațiilor noastre. Îi dorește mulți ani de rodnică și bogată activitate.

Mulțumind I. P. S. Sa mitropolitul *Nicolae*, accentuează că unitatea națională ni a scos și biserică din greul de veacuri. Să cuvine deci ca inspirați din spiritul lui *Mihai* să ne înălțăm sufletele, lănd îndemn pentru binele bisericii, și patriei.

Deputațiunea bisericii gr. catolice în care a luat parte și mireni condusă de protopopul V. Urzică, accentuând, că achierii celor două confesiuni: ortodoxe și gr.-catolică în timpuri grele și în timpuri însemnate pentru poporul românesc au mers mână în mână. Așa la 1792 (*Supplex libellus valahorum*) la marea adunare de pe cumpul libertății din 1848 etc. Și dacă greul l-am suportat împreună se cuvine ca și bucuriile să ne fie comune pentrucă în toți bate aceeaș inimă românească. De aceea spune vorbitorul, luăm și noi cu plăcere parte la bucuria bisericii ortodoxe de a-și vedea ridicat noul sion în cetatea lui *Mihai*. Prezintă omagiile bisericii gr.-catolice I. P. Sf. nostru mitropolit.

I. P. S. Sa mulțumind accentuează, că acest sfânt lăcaș e zidit pe temelie moșilor și strămoșilor noștri. Poporul român dela Prut până la Tisa se roagă la fel, formând un front al sufletelor care a servit ca temelie la unitatea națională; și precum în trecut ne-am dus împreună durerile, se cuvine ca și azi împreună să ne bucurăm. Prin iubirea de neam să ne străduim a ne îndeplini marea misiune: creșterea sufletului românesc. Pentrucă Mântuitorul în mijlocul poporului românesc nu s'a împărțit și cu cât ne vom

încălzi mai tare de idealul lui, vom fi mai aproape unii de alții.

Deputația bisericii romano-catolice a fost condusă de canonicul Dr. Balázs, care relevând însemnătatea actului sfințirii bisericii, vorbește de încoronarea M. Sale Regelui, prin care se îndeplinește porunca lui Dumnezeu. „Toate stăpânirile sânt dela Dumnezeu“. Dorește ca rugăciunile I. P. Sale să s'audă în ceruri, de unde să se reverse darurile Sale bogate asupra M. S. Regelui ca să poată conduce această țară la bine și fericire.

I. P. S. Sa mulțumind, accentuiază că vine în numele evangheliei Domnului, care este comună tuturor, și cu cât ne vom apropia de culmile evangheliei, ne vom apropia și noi păstorii unii de alții. Poporul român și maghiar a trăit împreună multe veacuri și sânt avizați unul la altul, găsind laolaltă puntea de trecere de a putea lucra reciproc pentru binele și fericirea lor. Noi nu ne gândim a deveni asupritorii conlocuitorilor noștri de altă naționalitate. Ne iubim cu toată puterea limba și legea, și respectăm pe conlocuitorii noștri cari își iubesc limba și legea în cari s'au născut. Am nădejde că actul încoronării M. S. Regelui nostru va fi o garanță pentru binele și fericirea popoarelor din această patrie fără deosebire. Vă dorec succese în conducerea turmei, pe calea evangheliei lui *Hristos*.

A urmat apoi deputațiunea bisericii luterane condusă de Adolf Klein, a bisericii reformate condusă de preotul Ștefan Regény, comunitatea israelită condusă de David Henric, primăria orașului condusă de Dr. Sava.

Tuturor deputațiilor I. P. S. Sa le-a răspuns cu cunoscute i afabilitate.

În fine se prezintă corpul profesoral dela liceul „*Mihai Viteazul*“ condus de directorul *Medrea*. Spune, că acest liceu e cel dintâi înființat în Ardeal după unire. Cere tot sprijinul și binecuvântarea arhierescă asupra lui.

I. P. S. Sa accentuiază, că este o adevărată fericire să poți îndeplini opera de lumină a tinerelor generațiilor, acum când visul și aspirațiunile noastre sânt îndeplinite. Și eu, continuă I. P. S. Sa, am ieșit din rândul dascălilor și știu înțelege și aprecia munca ce desvoltați. Sufletul neamului este pus în mâinile fraților voastre. Să-l armați cu armele științii și virtuții. Duhul lui *Mihai* să vă povățuească în toate lucrările.

Privegherea.

La ora 4 după amiază s'a început în biserică din oraș serviciul divin premergător actului sfințirii bisericii, vecernia împreună cu litie și priveghere. A celebrat P. S. Sa episcopul Râmnicului *Bartolomei* asistat de protoiereii I. Teculescu și Dr. A. Crăciunescu, de protodiaconul bisericii din Chișineu Ursachi și diaconul G. Jurebiță. I. P. S. Sa mitropolitul *Nicolae* a ocupat loc în tronul arhieresc, iar I. P. S. Sa arhiepiscopul *Gurie* și P. S. Sa episcopul *Nicolae* în scaunele următoare. Au cântat elevii seminarului nostru. Serviciul divin s'a terminat la ora 7 seara.

Sfințirea bisericii.

Duminecă dimineața de pe la ora 7 au început să se adune lumea la biserică din oraș, de unde avea să pornească în procesiune religioasă.

Preoțimea împreună cu Arhierii s'au îmbrăcat în ornate strălucitoare. De aici la 8 au pornit spre cetate, unde este ridicată marea biserică catedrală,

într'un impozant cortegiu. Înainte era corul mixt al școlii normale din Sibiu „Andrei Șaguna“, apoi elevii seminariali; în tot parcursul dela biserică la cetate a cântat alternativ muzica militară și seminarul. După seminaștii urma preoțimea celebrantă și anume: protodiaconii: P. Ursachi și I. Beleuță, diaconii: D. Antal și G. Jurebiță, preoții I. Dăncilă, V. Nistor, St. Morariu, I. Stanca, T. Pop, A. Istrate, P. Circo, L. Curea, Stoia Bobeș, N. Munteanu, I. Handa, I. Urșă, A. Băieșan, M. Morușca, I. Popa și C. Oancea. Protoșereii: Dr. Crăciunescu, T. Scorobeș, N. Borzea, Dr. Stan, S. Medeanu, Gr. Pletosu, Dr. G. Proca și L. Triteanu. După dânsii urmau Prea Sfințiii Gurie și Nicolae. După înalt Prea Sfințiii urmau îndată dnii miniștri Artur Văitoianu, C. Banu și Traian Moșoiu, dnii generali: Glodeanu, Nicoleanu și Stavăr, secretarii generalii: Dr. V. Ispir, Petrini și Popescu; șeful siguranței R. Voinescu, dir. gen. St. Brădișteanu, căpitanul orașului Arad Ovid Gritta, C. Tomescu, secretarul consistoriului din Chișineu; senatorii: Dr. Mihali, Dr. Tripou, Ignat Mircea, dnii: N. Ioaniu, șef de cabinet, Dr. Al. Fodor, ing. D. Marcu, căpitanii aviatori Savu și Ioanin, precum și întreaga intel gență a istoricului oraș în frunte cu muzica militară.

Pe un timp admirabil înaintăm încet, încet prin promenada orașului și începem să suim spre cetate.

Strada era quasi baricadată de localnici, cari au avut norocul să vadă această minune, ear' fotografiile așteptau pela răspântii și locuri mai ridicate. Un francez isteț, cu aparatul său, își tot schimba locul cu pași grăbiți pentru a putea cinematografia întreaga procesiune, căreia nu i-a lipsit nimic din strălucirea cuvenită.

Sufletele noastre sânt cuprinse de o adâncă emoție când trecem pe sub prima poartă a cetății în vârful căreia într'o întunecoasă chilie a fost ținut în lanțuri martirul neamului Horia. Incepe să se zărească impunătoarea clopotniță și maiestroasa biserică catedrală.

Ajunși la ușa bisericii se începe serviciul divin. P. Sfințiii citeșc paremiile. Urmează înconjurarea bisericii carea se desvolta în mod impozant. Pornind dela ușa principală ne oprim în dosul altarului. I. P. S. Sa mitropolitul Nicolae citește evanghelia „mărturisirea învățăcelor: „Tu ești Hristos fiul lui Dumnezeu viu“, face de astădată adâncă impresie, căci dreapta mărturisire a credinței în divinitatea lui Isus e piatra cea din unghiu pe care Hristos a întemeiat biserică sa. Cântăreții întonează „Mărire Ție Doamne, Mărire Ție“, I. P. S. Sa mitropolitul Nicolae face cruce pe zid cu sfântul mir, rostind cuvintele: „Luminează te, luminează te noule Ierusalime. Convoivul se pornește. Corul cântă încunjurați popoarelor Sionul și-l cuprindeți pe dânsul“.

Ajunși în partea de miazăzi a bisericii I. P. S. Gurie citește a II-a evanghelie face cu sf. mir crucea pe zid rostind: *Luminează-te, etc.* Cântăreții întonează: Sfinților mucenici cari bine v'ați nevoit și cortegiul pornește din nou în armoniosul sunet al clopeler catedralei. Ajunși în partea de miază-noapte a bisericii, P. Sfințitul Bartolomei citește a III-a evanghelie: face pe zid crucea cu sfântul mir, rostind formula: „Luminează te etc.“ Ajunși din nou în fața ușei P. Sfințitul Nicolae face crucea pe cei doi stâlpi dela intrare. Clopotele încetează. I. P. S. Sa mitropolitul Nicolae se postează la intrare unde după cunoscutele alocațiuni: „*Deschideți boieri porțile... că va intra împăratul mării*“, cu puterea crucii pe care o

ține în mâna dreaptă despică porțile și între sunetele armonioase ale cântării: „*Luminează te, luminează te noule Ierusalime, că în Domnului mărire peste tine a strălucit*“.

Soarele lucește intensiv prin ferești, aspectul sărbătoreșc se mărește.

Prea sfințiii chiriarhi împreună cu preoțimea slujitoare intră în altar. Aici a culminat sfințirea în pregătirea sfântului prestol în mijlocul căruia era un loc rezervat pentru sfințele moaște. În o mică cutiuță ermetic închisă să așează sfințele moaște. Aceste sfințe reliqi învelite în vată se ung cu mir și se pun în cutiuță.

În gaura pristolului să pune întâi următorul act comemorativ scris pe hârtie de pergament:

„Cu vrerea Tatălui, prin dragostea Fiului și cu tainica lucrare a Duhului sfânt sfințituș'a biserică aceasta a încoronării primului Rege al tuturor românilor, în ziua de 25 Septembrie st. v. anul mântuirii 1322 de cătră I. P. Sfințitul Nicolae, arhiepiscop de Alba-Iulia și Sibiu și mitropolit al românilor-ortodoxi diu Ardeal, Bănat, Crișana și Maramureș, însoțit de I. P. Sfințitul Gurie, arhiepiscopul Chișineului și Hotinului, de Prea Sfințitul Varolomei episcop al Râmnicului, Noului Severin și de P. Sf. Nicolae episcop al Vadului, Feleagului și Clujului. În al 8-lea an de glorioasă domnie a M. S. Regelui Ferdinand I și a soției sale M. S. Regina Maria, fiind prim ministru al Țării Ionel I. C. Brătianu, ministru al cultelor Constantin Banu, prefect al județului Dr. Camil Velican, protopop al Albeilulii Ion Teculescu și primar al orașului Dr. Aurel Sava.“

Acest act a fost scris de toți P. Sf. chiriarhi, de dnii miniștri, de dnii secretari generali și de suitele lor.

Peste act așează I. P. Sfințitul cutia cu sfințele moaște exclamând: „*Veșnica pomenire ctitorilor sfintei bisericii acesteia și rugăciunea:*

„*Doamne, Dumnezeu nostru, carele această mărire ai dăruit sfinților mucenici, celorce au pățimit pentru tine, ca să se samine în tot pământul moaștele lor întru sfințele tale case și roduri de tămăduiri să răsară; însuși stăpâne, cela ce ești dătător a toate bunătățile, pentru rugăciunile sfinților, ale căror moaște bine ai voit să se așeze întru cinstita casa ta aceasta: învrednicește ne pe noi fără de osândă să-ți aducem ție într'ansa jertfa cea fără de sânge, și ne dăruiește nouă toate cererile cele spre mântuire dând răspătire și celor dintr'ansa cari au pățimit pentru sfânt numele Tău, ca să se facă minuni printrânsii spre a noastră mântuire. Că a ta este împărăția și puterea și mărirea a Tatălui și a Fiului și a Sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor Amin.*

Peste cutiuță să varsă mastixul încălzit și compus din ceară, tămâie, smirnă, alois, ladanon și multe alte miresme; gaura se astupă cu ciment.

Prestolul se acopere apoi cu un capac mare de lemn. I. P. S. Sa varsă peste prestol miresme parfumate rostind psalmii, „stropi măvei cu isop și mă voi curăți, spăla-mă-vei și mai vârtoș decât zăpada

mă voi albi" etc., iar preoții spală prestolul cu buze și ștergere nouă.

Se unge apoi cu mir și unt de lemn. În colțuri se așează sfinții evangheliști: Matei, Marcu, Luca și Ioan. Preoții aduc veșmântul cel alb de pânză și-l pun peste prestol. I. P. S. Sa însoțește lucrarea lor cu cuvintele: „*Imbracă țaria ta Sioane, ear tu Ierusalime. cetate sfântă, imbracă mărirea ta*” etc. Capetele acoperemântului au sfoare lungi, cari se încing în jurul piedesolului și la urmă se înnoadă în formă de cruce. Deasupra se așează sfântul antimis, sf. chivot, evanghelia, lumini, cruci și toate cele de lipsă. I. P. S. Sa: „*Domnul s'a împărțit, întru podoabă s'a îmbrăcat; îmbrăcatu-s'a Domnul întru putere și s'a încins*”. Cetitorul, din psalm 92: „*Gata este scaunul tău de atunci, din veac tu esti... Casei tale se cuvine sfințenie Doamne, întru lungime de zile*” etc.

P. S. Sa Bartolomei unge apoi cu sf. mir interiorul bisericii, îl stropește cu apă sfințită.

Urmează sfânta liturghie cu aceeași solemnitate. Răspunsurile liturgice ie dă cu toată preciziunea corul mixt al școlii normale condus de profesorul T. Popovici. Ansamblul acestor răspunsuri ne-a dat un adevărat concert bisericesc.

În decursul sfintei liturghii I. P. S. Sa mitropolitul Nicolae a hirotonit întru presbiter pe protodiaconul bisericii noastre catedrale Ilie Beleuță profesor seminarial; ear P. S. Sa episcopul Bartolomei, întru diacon pe clericul Ștefan Florescu.

La finea sfintei liturghii I. P. S. Sa mitropolitul Nicolae a rostit cu cunoscuta i elocvență o solemnă cuvântare ascultată cu multă atențiune de cei prezenți.

T. Român.

Prima improprietărire în județul Aradului.

Din frământările veacului, pe care îl trăim au răsărit atâtea probleme, atâtea noțiuni și atâtea concepții de viață, încât omul care dorește să cunoască realitatea, binele și adevărul, trebuie să-și supună mintea celui mai greu examen de cugetare, ca să poată afla calea cea dreaptă de urmat. Poporul nostru românesc, mulțumită înțeleptilor lui conducători și conzervatizmului lui, de a-și iubi glia și pământul său; dintre problemele nouă, cari i'au bătut la poarta gândirii, s'a ales spre deslegare cele mai norocoase și cele mai serioase probleme, după cari să-și reguleze viața și modul său de traiu.

Ostașul român și poporul român o fost îmbiat de sute de ori să facă alianță cu credințele de peste Nistru dar n'a făcut-o. Și alte multe profeții de bine adusă în țară de profeți mincinoși, au cercat țaria de conștiință morală a poporului nostru, toate însă nu au prins rădăcini, căci poporul nostru a așteptat să i-se deslege norocos problema națională și problema economică.

Sunt abia patru ani decând desrobirea națională își luă începutul. Unde conducătorii au știut pași cu energie, pentru-ca să-și impună drepturile câștigate cu atâtea jertfe desrobirea națională s'a făcut la timp; iară unde s'au făcut târguieli cu aceste drepturi sfinte, desrobirea națională întârzie.

Desrobirea economică încă promite a se face sub aceleași auspicii cași cea națională. Dacă conducătorii și oamenii aleși pentru o duce la îndeplinire această operă vor voi să înțeleagă: că problema improprietăririi țaranului român — e o problemă primordială, — care servește întărirea acestei țări și dacă vor pași cu energie în aceasta cauză, improprietărire se va face spre binele țării și spre mulțumirea țaranului român; iară unde se vor asculta glasurile seducătoare streine de aspirațiunile românești, lucrările vor întârzia, vor stagna, iar țaranul va rămânea și pe mai departe în țara lui strein rob și umilit.

Improprietărire țaranului e cea mai imperativă poruncă a vremilor de azi. S'a născut în tranșee sub povara celor mai grele suferințe, deci nu suferă amânare. Ostașul român sentinela de azi o granițelor României întregite, precum și poporul de acasă — talpa țării, au făcut alianță pe moarte pe viață, că glia pentru care au sângerat se fie a lor. Cât de mare este legătura între popor și pământ s'a putut vedea din recenta istorie a luptelor dela Mărăști și Mărășești. — Nici o promisiune de fericire și de mai bine nu a putut să încălzească inima ostașului român ca promisiunea pentru pământ. Când generalul Averescu a promis ostașului — că pământul pentru care voi luptați va fi al vostru, atunci în nemărginita sa iubire față de pământul țării sale, — ostașul român și-a arătat virtutea străbună, — făcându-și cu brațele goale cale prin codrul armatei de fier a Germaniei, cucerind pământ și țară dela Nistru până la Tisa.

Suntem la începutul improprietăririlor. Dacă până aci s'au produs greșeli se pot repara, ca nemulțumirile să nu iee caracter general.

Onoratele Comisiuni de improprietărire se fie precaute și să nu dea auză poporului la proteste și nemulțumiri prin faptul că din pământul scump al țării românești se face parte grasă aceloră, cari nu iubesc pământul patriei noastre; aceloră, cari nici odată nu au sângerat pentru el; aceloră cari depreciază valuta, scumpesc traiul, devastează pădurile împing la desperare mulțimea goală și flămândă, — iară ei profitând de toate acestea cumpărări: giuvaere, aur, argint, clădiri valori și conștiințe.

Adevărații conducători ai poporului se pot distinge și cu aceasta ocaziune, și ar fi regretabil, dacă în fruntea acestei salutare probleme de improprietărire a țaranului român nu ar fi iarăși vechii luptători: preotul și învățătorul.

* * *

În ziua de 26 Sept. s'a făcut prima improprietărire în județul Aradului înainte pe amiazi în Chișeneu, iară după amiazi în comuna Odvoș.

În comuna Odvoș sărbările au decurs frumos și impunător. În felul cum lucrau cu zor comisiunile de improprietărire astfel cu zor se pregăteau sătenii pentru primirea cât mai ospitalieră a ilustrilor oas-

peși ce aveau să ne onoreze comuna. Vestea că și P. S. Sa Arhiereul nostru ne va cercetă cu aceasta ocaziune a electrizat și mai mult credincioșii. Toate comunele dela Săvârșin încoace au fost reprezentate prin preoții, iară altele prin învățătorii lor, cari în fruntea sătenilor cu steaguri și cântări au dat dovadă, că și azi, conducătorul firească al poporului nu poate fi altul, decât preotul și învățătorul. — La oara 5 d. m. trenul special dela Arad se oprește în hotarul comunei pe linie. Sosește Dl. Ministru Al. Constantinescu, dimpreună cu toate autoritățile județului Arad. După întâmpinarea călduroasă, ce i-o face primarul comunei printre poporul îmbrăcat în haină de sărbătoare trece la cortul frumos împodobit cu steaguri, brad verde și flori frumoase. Aici sub cort solemnitatea se începe cu o slujbă D-zeiască pe care o săvârșește P. O. D. Procopie Givulescu protopop tractual și senator, încunjurat de 7 preoți; răspunsurile le dă corul țărănilor din comuna Căpruța condus de preotul lor Dimitrie Maci. După terminarea serviciului divin urmează vorbirile. Vorbește întâiu invalidul Izidor Dubeștean; apoi preotul comunei și deputatul plasei. În numele elevilor de școală eleva de cl. III Letiția Evușian într'un frumos port național pășește înaintea Dlui Ministru predându-i un preafrumos buchet de roze. — Vorbirea de răspuns a Dlui Ministru a fost cu adevărat vorbire ministerială. A fost plină de bunătate, de sfaturi bune și îndemnuri nobile pentru țărani. Se cetește apoi procesul verbal al exproprierii. S'au expropriat din domeniul Dlui Dr. Coloman Konopi 120 iug. cad. pământ arător, și 580 iug. cad. pădure; iară din domeniul episcopiei rom. cat. de Timișoara, 510 iug. cad. pădure, cu totul s'a expropriat pentru comuna Odvoș 1210 iug. cad.

Patru părechi de boi mari și frumoși conduși de 4 țărani, la coarnele plugului Dl. Ministru, invalidul, o văduvă și un orfan de războiu, au tras prima brazdă de pământ în noua moșie. Un pluton de ostași grăniceri au făcut onorurile militarești. Terminate fiind lucrările de împroprietărire după-ce s'au făcut mulțumirile convenite Tatălui ceresc și gloriosului nostru Rege, sătenii au prins în horă pe toți oaspeții și așa și pe neobositul Ministru, care în iubirea lui ce-o are cătră țărani, a satisfăcut cu plăcere și acestui obligamânt.

Un șuerat aspru al trenului special — ce stă pe linie dădu semnul că Dl. Ministru trebuie să plece dintre noi. Vorba bună, blândă și cu sfat a neobositului și vechiului luptător român l'a făcut simpatic tuturor; iară depărtarea lui dintre noi o lăsat regrete.

Simțul de ospitalitate a sătenilor din aceasta comună și l'au arătat vecinilor, invitându-i frățeste la școala confesională, unde pe seama lor erau pregătite 100 tacâmuri. Aici apoi s'au schimbat vorbe, s'au legat prietenii între săteni diferitelor comune. Tinerii au jucat și cântat, bătrânii au lăudat pe

Dzeu, că l'au ajuns să vază cu ochii, ceia ce mai înainte nu cutezau, nici a gândi: desrobirea neamului românesc.

Deie D-zeu, ca cea dântăiu brazdă de pământ trasă cu atâta sfințenie să fie binecuvântată, aducând roduri insutite pentru binele și fericirea poporului român și patriei române.

Ioan Evușian, preot.

Probleme pastorale.

Setoși de carte bună, harnicii săteni ai comunei noastre, au avut dorința veche de a-și înjgheba un cerc de lectură.

Vestim cu bucurie, că acest gând, după care au ahtiat sufletele noastre, s'a înfăptuit în Dumineca datul 4/17 a luhei crt. în localul casei culturale de aici.

La îndemnul conducătorilor firești ai acestei comune toți sătenii buni au răspuns cu bucurie.

Rostul acestui așezământ a fost tălmăcit în frumoase cuvinte de: învățătorul Stefan Stefanu, inv. penz. Ioan Mateica, plugarul Ioan Bogdan și subsemnatul.

Apreciam cu satisfacție îndemnurile prof. de rel. L. Tomi rostite cu aceasta ocaziune sătenilor noștri.

Cele spuse au fost ascultate cu multă atențiune și-ți eră mai mare dragul să vezi fețele înegrite de arșița verii, înviorându-se și radiând de bucuria unei lecturi folositoare, distractive, care li-se punea în perspectivă, pentru serile lungi de iarnă. Și ca o vie dovadă de înțelegere, sătenii se grăbiau pe'ntrecute cu vărsarea taxei anuale fixată în suma de 50 Lei.

Cercul de lectură s'a constituit astfel: Melentie Șora președinte, învățătorul Stefan Stefanu notar. Săteanul Ioan Bogdan bibliotecar și Ioan Chida casier. Pentru comitet: Ioan Mateica inv. penz. Nicolae Boșcu, Achim Mandris, Costa Bogdan, Nicolae Marcu, Ion Marcu, iar ca suplenti: Pavel Hatieg, Gheorghe Bosioc, Iosif Udvaroș și Gheorghe Săbău.

Afară de acestia sunt membri: Dr. Stefan Pop paroh, Ioan Jivan secretar comunal, Arpad Ascher subsecretar comunal, Dimitrie Novac primar, Nicolae Novac faur, Petru Andreici faur, Iosif Pisat cojocar, Adam Mica cojocar, și plugarii: Chira Bogdan, Nicolae Novac, Ioan Marcu, Achim Bosioc, Nicolae Urdă, Ioan Bela, Nicolae Crăciun, Ion Boșcu nr. 68, Nicolae Ștefanuț, Vasile Chevereșan, Iosif Băluț, Ion Bosioc, Nicolae Stanic, Adi și Francisc Iordan măestri, Nicolae Huma, N. Murariu, Achim Cărunta, Petru Pistrit, Ion Boscu nr. 191, tot atâția oameni cinștiți și iubitori de biserică și școală.

Casa culturală — în care spre mândria noastră pulzează viața unei munci culturale de ridicare moral-sufletească și întărire materială, — va adăposti de azi înainte alături de corul și tânăra famfară a plugarilor de aici, pe toți credincioșii bisericii noastre, pe fii buni ai neamului și țării dornici de lumină din aceasta comună.

Armonioasa conlucrare a conducătorilor și tuturor intelectualilor din comună în scopul întruchipării atât de bine, a unei sănătoase porniri a sătenilor de aici este spre cinstea lor, și o probă palpabilă, că cu bunăînțelegere și frățescă conlucrare se pot face multe lucruri frumoase. Nu voim să afișăm ca o laudă pentru satul nostru acest fapt, ci am dori să

apreciem aci străduința acelor, cari se debarasează de micile mizerii ale zilei și lucră cu tot sufletul pentru armonizarea și adunarea tuturor în scopul conlucrării la întărirea bisericii școlii și neamului. Aceasta trebuie să o dorească tot românul de bine, cu atât mai vărtos, că acest fapt este „conditio sine qua nou” pentru prevenirea curentelor subversive la țară, și îndrumarea sufletelor, — dornice de a ști, și a se lumina, — către ușa bisericii și școlii.

Când scriem acestea rânduri biblioteca Casinei noastre, — care este și o agentură a Astei, — numără 50 volume opuri literare istorice, economice, din cei mai buni scrietori ai neamului, începând cu Creanga, Alexandri până la Agărbiceanu, Lupas, toate bine alese în vederea scopului pentru care sunt menite.

Poporul de aici va avea ocaziune să guste dulcea muzicalitate a limbei românești.

Sperăm, că toate ziarele populare revistele bune, și gazetele de propagandă națională să fie oaspeții noștri iubiți.

Astfel pregătiți așteptăm cu bucurie iarna.
Izvin, Septembrie 1922.

Melentie Șora, preot.

Cercul religios Buteni întrunit în Bârsa.

Razele dulci a bucuriei și deplinei fericiri a strălucit extraordinar de plăcut asupra comunei Bârsa în Dumineca din 17/30 Sept. a. c. Biserica acestei comune ca-și celealalte multe a trebuit, să aducă cea mai scumpă jertfă în războiul mondial prin sacrificarea clopotelor ei frumoase, cu cari clopote deodată a plecat acum 6 ani toată bucuria și mângăerea credincioșilor din comună. Bucuria și fericirea răpită atunci s'a reîntors cu mare putere în inima fiecărui credincios în ziua amintită cu ocaziunea sfințirii noului clopot.

În legătură cu sfințirea clopotului s'a întrunit cercul religios Buteni, constituit după noua arondare a protopopiatelor, la care a luat parte pe lângă preotul locului P. O. Dnu ppbiter tractual Florian Roxin și Iuliu Bodea preot în Buteni. Deși timpul a fost cât se poate de neplăcut și neacomodat, cu toate acestea preoțimea cu întreagă comnă a ieșit cu procesiune întru întâmpinarea clopotului, împodobit cu o preafrumoasă coroană de flori, într'un car tras de cei mai mândrii 4 boi din sat, încunjurat de 9 călăreți, împodobiți cu celea mai alese covoare și mărame românești, cari toate au dat o față atât de impozantă procesiunii, încât emoția credincioșilor eră de nedescris, după cum ne-a dat să înțelegem un credincios — cantor, carele nemai putându-se stăpâni a dat liber curs sentimentelor ce-l cuprindeau, exclamând: „Totuși frumos lucru.”

Sf. Liturgie s'a celebrat sobornicește. La pricaznă urcă amvonul părintele Iuliu Bodea fostul adm. pesc și adresează credincioșilor o frumoasă cuvântare despre cruce, reliefând patimele Dlui Isus pe cruce, și în legătură cu acestea suferințele și greutățile, ce le întâmpină creștinul în urmarea evangheliei lui Hristos.

După sfințirea clopotului Dl. protopop F. Roxin într'o predică avântată și de o înaltă concepție, carea a patruns adânc în inima auditorilor, arată însemnătatea mare a clopotului și în celea mai vii cuvinte ilustrează bucuria și mângăerea, ce o au creștinii pe urmă clopotului și a tuturor evenimentelor și mo-

mentelor din viață, împreunate cu sunetul clopotului. Deoparte, iar de altă parte timbrează pe aceia, cari n'au bucurie de clopot, sbiciuind rătăcirea bapțiștilor, cari s'au lăpădat de biserica, de legea strămoșilor lor, de crucea lui Hristos și urmarea e, că ei nu se adapă azi din izvorul mângăerii și fericirii, de care avem noi parte. „Numai acestia sunt aceia, pe cari pizma nu i-a lăsat să se bucure aici cu noi” — a zis oratorul. Noi preoțimea însă cu adânc regret și consternați a trebuit să constatăm, că între aceia, cari n'au luat parte la aceasta atât de măreață sărbătoare, a fost și notarul locului, carele este român gr. or. și carele în timpul serbării a lucrat în cancelăria notarială. — Efectul acestor predici a fost foarte mare, pentrucă praznicul sătesc o adunat la sf. biserică pe toți credincioșii, cari la astfel de ocazii se lasă adânc, dar foarte plăcut presionați de cuvintele sf. evanghelii, rostite de slujitorii altarului.

Astfel s'a dat prilej, ca comuna noastră, să aibă parte de o zi plină de mângăere și bucurie, și de un praznic bisericesc de o adevărată elevație sufletească, pe cari i-le-a cauzat atât clopotul nou, cât mai vărtos mărețele serviții bisericesti, împreunate cu 2 predici și săvârșite de preoții cercului regilos Buteni întrunit în Bârsa.

Bârsa la 20 Sept. (3 Oct.) 1922.

*M. Grecu paroh,
secretarul cercului religios.*

Nr. 2915/922.

Aviz oficial.

Prea Ven. Consistor mitropolitan din Sibiu cu adresa Nr. 429 M. din 22 August a. c. ne-a comunicat în copie verificată, concluzul Nr. 98 al Congresului național bisericesc din anul 1921, prin care s'a decretat pentru Arhidieceză următorul titlu:

„*Arhidieceza de Alba-Iulia și Sibiu*”.

Ceace aducem la cunoștința oficiilor protopresbiterale și parohiale, spre știre și conformare.

Arad, din șed. Cons. a Sen. bis. ținută în 29 Sept. (12 Oct.) 1922.

Consistorul ort. român.

INFORMAȚIUNI.

Un eveniment artistic. Cunoscutul pictor artistic, profesor de desen al liceului de stat din loc Iulian Toader, Duminecă în 22 l. c. la orele 11 n. m. în fața unui public de elită și-a deschis expoziția colectivă în sala mică al palatului cultural.

Avurăm prilegiul a ne adapă sufletește la produsele unei munci pecăt de intențivă pe atât, de fecundă în culegerea roadelor binemeritate. După o apreciere și o felicitare ce o aduce directorul palatului cultural dl. Dr. Nichi Lazar artistului, publicul cu o vădită plăcere trece în revistă bogata expoziție, constătătoare din 240 tablouri, dintre cari se disting în special compozițiile mari cari denotă originalitate în idee și o plasticitate în execuție: Bătălia lui Stefan C. Mare cu Turcii, Patruța, Atacul de roș ori. Mult efect fac pânzele cu subiect pur românesc: La răsboiu, Ildilă în grădină, În șezătoare ia aceste pentru o întregire a ideei: Prima brazdă, cari ca

execuție și coloragiu denotă pe lângă talent și un studiu profund. Trecând în revistă peisajele variate, pastele natura moartă, acvarelele și gravurile ne izbește multilateralitatea artistului, iar aprofundându-ne în tablourile cari au subiect din viața religioasă ca: Magii, marea compoziție: Drumul spre Golgota și planul original de iconostas, trebuie să recunoaștem că stăm în fața unor produse al unui artist, de care aproape pentru prima oară am întâlnit în sala de expoziții a palatului nostru cultural. În fine ca să avem despre multilateralitate geniului artistului nostru o idee completă trebuie să-i amintim bine reușitele portrete: Marele tablou al Preluării imperiului și o seamă de altele parte în oleu parte în pastel, cari denotă că artistul nostru e și un portretist eminent. Ii urmărim artistului pe lângă acest frumos rezultat moral și unul material, ce-l va ajunge cu sprijinul societății române locale. Expoziția stă deschisă zilnic între orele 10—1 n. m. și 3—6 d. m. până în 15 Noemvrie a. c.

C. T.

Mulțumită publică. Dăruire: Credinciosul nostru Ioan Stoian alui Filip și soția sa a dăruit sf. noastre biserici un clopot în preț de 7000 Lei întru amintirea fiicei sale Sofia. Acest clopot a fost sfințit și ridicat în ziua de Duminecă în 4/17 Septemvrie. Pentru aceasta faptă creștinească îi aducem mulțămirea noastră, rugând pe bunul Dumnezeu să-l dăruiască cu zile îndelungate, ca să se poată bucura de darul ce l-au închinat spre preamărirea lui Dumnezeu.

Șoimoș, la 4/17 Octomvrie 1922.

În numele parohienilor: *Ilie Ghebelev* preot.

Mulțumită publică. Comitetul parohial ort. român din comuna Drăgoești, aduce pe aceasta cale, cea mai sinceră și binesimțită mulțămire Domnului Mînistru al Cultelor și Artelor, pentru ajutorul bănesc de 5000 Lei, acordat din vistieria statului în scopul renovării stei noastre biserici.

Drăgoești, la 20 Septemvrie 1922.

Lucian Lungu,
paroh, președ. com. par.*Dimitrie Drinovan*,
notarul com. par.

CONCURSE.

Repețit.

Pentru întregirea vacantului post de preot din parohia de clasa III-a **Holtmizeș**, tractul Buteni, scrie concurs din nou cu termen de **30 zile** dela prima publicare în „Biserica și Școala“.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt:

1. O sesiune parohială, constătătoare din 14 jughere catastrale, pământ arător, parte fânaș și dreptul de pășune.

2. Birul și 3 Stolele legale.

4. Întregirea dela stat.

Casă parohială nu este.

Alesul e îndatorat a catihiza la școala confesională din loc fără altă remunerație.

Reflectanții au să-și aștearnă petițiile înscrute cu documentele necesare comitetului parohial din Holtmizeș, pe calea oficiului protopresbiteral ortodox român din Buteni, în termenul concursual și să se prezinte într-o Duminecă, ori într-o sârbătoare, în sf. biserică din Holtmizeș, spre a-și arăta desteritatea în celea rituale și în oratorie.

Cei din altă dieceză trebuie să aducă învoirea

Preasfinției Sale Domnului Episcop diecezan, spre a li se da voe să reflecteze la aceasta parohie.

Comitetul parohial ort. român din Holtmizeș.

În conțelegere cu: *Florian Roxin* protopop.

—□—

1—3

Pentru îndeplinirea parohiei de clasa III-a din **Bontesti**, se publică concurs cu termen de **30 zile**.

Dotație: 1. Casa parohială.

2. Sesiie din 24 jugh. parte arător, parte fânaș.

3. Stole legale.

4. Întregire de salar dela Stat.

Preotul va catehiza fără alta dotație la școala conf. când va fi. Va plăti dările publice după sesiie și casa parohială.

Reflectanții să-și înainteze documentele oficiului protopresbiteral din Buteni ținând cont de dispozițiile regulamentului, iar cei din altă dieceză au să dovedească consimțământul Consistorului și respective a Episcopului diecezan de a putea reflecta la aceasta parohie.

Comitetul parohial.

În conțelegere cu: *F. Roxin* protopop.

—□—

1—3

Ad Nr. 2140—1922.

Prin aceasta se publică concurs cu termen de **30 de zile** (26 Sept.) 25 Octomvrie st. v. pentru *conferirea burselor vacante din Fundațiunea Teodor Papp*, administrată de subsemnatul Consistor.

Îndreptățiți la aceste burse sunt, conform literilor fundamentale:

a) rudeniile fundatorului;

b) tinerii români ort. din orașul Giula, cari studiază la noi în patrie;

c) în lipsa recurenților indicați sub a)—b), urmează îndreptățirea tinerilor români din dieceza Aradului după arondarea sa veche, cari cercetează școale elementare, civile sau medii, reale, comerciale, industriale, de agricultură, militare, gimnaziale-liceale, academii, universități și institute teologice.

La concurs se admit și eleve.

Concurenții, între cari pot fi bursierii anului trecut, cari nu s'au justificat, fiindu-le votate bursele numai pe un an școlar, — au să prezinte cererile la Consistorul subsemnat în termenul concursual, cu următoarele documente în original ori autenticate la vr'un notar public:

1. Extras de botez din matricula bisericească, provăzut cu clauzula oficiului parohial local, că petentul și azi aparține bisericii noastre;

2. Rudeniile fundatorului, cari cer bursa, au să adaugă și informațiunea familiară, pentru dovedirea gradului de înrudire.

3. Atestat de paupertate dela diregătoria politică, cu date specificate despre starea materială a părinților concurentului și despre a sa proprie. Rudeniile încă au să prezinte asemenea dovadă.

4. Atestatul școlar de pe anul școlar trecut, iar universitari despre toate cursurile respective semestrele ascultate și document despre examenele prestate.

5. Certificat medical dela vre-un medic oficios despre starea sanitară a petentului.

6. Concurentul să arate: ce eventuală bursă mai are și că unde-și va continua studiile?

Arad, 7/20 Septemvrie 1922.

Consistorul ort. român din Arad.

Redactor responsabil: **SIMION STANA** asesor consistorialCensurat: **Censura presei.**